

Warszawa, 2 lipca 2018 r.
KL/238/107/1022/AZ/2018

Pan
Marcin Warchoń
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Sprawiedliwości

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z przeprowadzanymi konsultacjami projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo upadłościowe oraz niektórych innych ustaw (numer z wykazu UD357), pragnę przedstawić stanowisko Konfederacji Lewiatan dotyczące tego projektu.

Z poważaniem,

Henryka Bochniarz
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Stanowisko Konfederacji Lewiatan do projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo upadłościowe oraz niektórych innych ustaw (numer z wykazu UD357), dalej określanego „Projektem”.

1) Całkowite ujednoczenie sytuacji prawnej podmiotów prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą z konsumentami na gruncie prawa upadłościowego

Problem: Jednym z głównych założeń projektowanej ustawy jest zrównanie pozycji dłużników prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą z konsumentami. Zgodnie bowiem z uzasadnieniem Projektu, projektowane przepisy przewidują praktyczne ujednoczenie sytuacji prawnej osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą z osobą nieprowadzącą takiej działalności na gruncie prawa upadłościowego. Skutkiem przyjętej przez projektodawcę koncepcji jest zmiana m.in. dotychczas obowiązujących przepisów art. 2 ust. 1a (uchylenie) oraz ust. 2 (zmiana treści) ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe.

Co do zasady, ujednoczenie sytuacji prawnej podmiotów prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą z konsumentami na gruncie prawa upadłościowego ocenić należy pozytywnie, bowiem pozwoli ono przedsiębiorcom prowadzącym działalność jako osoby fizyczne np. zachować część środków ze sprzedaży w postępowaniu upadłościowym mieszkania lub domu jednorodzinnego. Nie można natomiast założyć, że każdy przedsiębiorca prowadzący jednoosobową działalność może być uznany za drobnego przedsiębiorcę, któremu powinny przysługiwać takie same uprawnienia jak konsumentowi. Przykładem mogą być firmy, które działają w formie jednoosobowej działalności gospodarczej pomimo dużej skali swojej działalności.

Proste zrównanie praw osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą z konsumentami może niekorzystnie wpłynąć na relacje rynkowe i prowadzić do nadużyć, co w efekcie będzie miało niekorzystny wpływ na sytuację wierzycieli.

Rozwiązanie: Postulujemy wprowadzenie do Projektu dodatkowego kryterium, które pozwoli na rozróżnienie przedsiębiorców prowadzących jednoosobową działalność na małą skalę i zbliżonych do konsumentów (najmniejsi przedsiębiorcy, osoby samozatrudnione), od tych, którzy prowadzą działalność w takiej samej formie, lecz na dużo większą skalę. Przy czym pragniemy zauważyć, iż do powstania tego kryterium nieadekwatny jest podział na mikro, małych, średnich przedsiębiorców gdyż warunki np.: mikroprzedsiębiorców nie zawsze muszą odpowiadać postulowanemu kryterium przedsiębiorcy prowadzącemu jednoosobową działalność na małą skalę i zbliżonego do konsumenta.

2) Skutki doprowadzenia do niewypłacalności lub istotnego zwiększenia jej stopnia umyślnie lub w skutek rażącego niedbalstwa

Problem: Wątpliwości budzi art. 1 pkt. 31, 32, 44 Projektu konstruujące art. 369, 370a, 491 z indeksem cztery ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe.

Zgodnie z projektowanym stanem prawnym sąd nie będzie badał czy upadły doprowadził do swojej niewypłacalności lub istotnie zwiększył jej stopień umyślnie lub w skutek rażącego niedbalstwa przy składaniu wniosku o upadłość. Jednocześnie sąd będzie dokonywał takie ustalenie w postanowieniu określającym stan spłaty, lecz dokonanie takiego ustalenia nie będzie skutkowało oddaleniem wniosku o ustalenie planu spłaty wierzycieli i umorzenie pozostałej części zobowiązań, które nie zostały zaspokojone

w postępowaniu upadłościowym. W przypadku dokonania takiego ustalenia plan spłaty wierzycieli nie będzie mógł być ustalony na czas krótszy od 36 miesięcy i dłuższy od 84 miesięcy.

Stwierdzić należy, iż proponowane w obecnym kształcie przepisy mogą prowadzić do nadużyć ze strony części konsumentów, celowego zadłużenia się i w konsekwencji braku elementarnej odpowiedzialności za zaciągnięte zobowiązania. Usankcjonowanie działań społecznych, które sprowadzić można do „pożyczam i nie muszę spłacać”, jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Stanowi również istotne zagrożenie bezpieczeństwa obrotu gospodarczego, w tym dla podmiotów rynku finansowego. Proponowane rozwiązanie wpływa na obniżenie i tak niskiej już moralności płatniczej, która z kolei jest jednym z czynników mających wpływ na wzrost zatorów płatniczych w gospodarce.

Jednocześnie proponowany w Projekcie wydłużony do 84 miesięcy plan spłaty nie daje wierzycielom gwarancji zaspokojenia roszczeń na minimalnym i racjonalnym poziomie.

Rozwiązanie: W przypadku doprowadzenia do niewypłacalności lub istotnego zwiększenia jej stopnia umyślnie lub w skutek rażącego niedbalstwa wnioski o upadłość powinien zostać oddalony. Badanie w tym przedmiocie i jego skutek (oddalenie wniosku o upadłość) powinny zostać zachowane.

Podobną uwagę należy poczynić w przypadku wniosku o ustalenie planu spłaty wierzycieli i umorzenie pozostałej części zobowiązań, które nie zostały zaspokojone w postępowaniu upadłościowym. Ewentualnie ustawodawca powinien co najmniej zagwarantować wierzycielom spłatę zadłużenia przez upadłego w okresie maksymalnie do 84 miesięcy na poziomie minimum 50% wartości zobowiązania.

Konfederacja Lewiatan, KL/238/107/1022/AZ/2018

